

Včelaření je koníček bezesporu krásný a užitečný, leč velice náročný. České včelařství je na vysoké úrovni a staletí prověřila jeho oprávněnost. Pro rok 2012 jsme připravili malou školu včelaření. Průvodcem bude zkušený včelař EVŽEN BÁCHOR, kterého se také můžete ptát na vše, co s oborem souvisí.



Včelař **fachman**



V rodině včely nikdo nechoval, přesto Evžena Báčora svět blanokřídlého hmyzu zajímal od mala.

V Dolním Maršově v Krkonoších jako kluk rád lehával na stránkách a pozoroval, jak včely přesně dosedají na květ, prohlížejí si jej a přelétají na další. Nicméně měl strach ze včelích žihadel, a proto kolem úlů procházel v uctivé vzdálenosti.

Na prahu dospělosti ho nejvíc bavily motorky, dokonce si jednu smontoval a jezdil závody, dotáhl to do krajského přeboru. V roce 1968 se u branky domku Báčorových zastavil dr. Josef Kvaček, místní zubař, předseda národního výboru a vůdčí osobnost mysliveckého i včelařského spolku v jedné osobě. „Víš, hochu, už tě delší dobu pozoruju, a tak si myslím, že by z tebe byl dobrý včelař.“ Pak ukázal holí na protější svah a povídá: Vidiš ten včelín? Jeho majitel umřel, a když se těch včel někdo neujme, zahynou taky.“

Příští den se setkali přímo u včelína a brzy nato se úly stěhovaly. Po vojně Evžen zakotvil v Pardubicích a včely se stěhovaly s ním. Na včelách obdivuje především pracovitost, přesnost a zodpovědnost při plnění úkolů daných hierarchií jejich společenství, je mu příjemná vůně a teplo vycházející z úlů, nechává včely lézt po svých rukou

i obličej, povídá si s nimi. Když dostane žihadlo, neobviňuje včelu. Ví, že mu tím dala najevo, že někde udělal chybu. Jen člověk stejného citění si umí představit, jaký šok mu způsobilo vysíření, tedy usmrčení jeho včel krátce po obnově chovu. Nařizovala to tehdy republiková vyhláška vydaná poté, co do Československa z Indie přes Rusko, Maďarsko a Slovensko vtrhla varoáza, choroba včel u nás do té doby neznámá. Jejím původcem je roztoč *Varroa destructor*. Díky metodám vyvinutým ve Výzkumném ústavu včelařském v Dole je dnes možné této nemoci vzdorovat, ale tehdy, v 80. letech, Evženu Báčorovi nikdo nic nevyštělil. Navíc, jak se ukázalo, decimování chovů svědomitých českých včelařů bylo úplně zbytečné, protože ohniska nákazy přetrvávala na území obsazeném sovětskými vojsky, kde se opatření nařízená vyhláškou neprováděla.

Poučen tvrdou lekcí se rozhodl minimalizovat rizika nákazy tím, že včelstva rozdělil do více kolonií a stanoviště pro ně volil v různých nadmořských výškách a odlišných přírodních podmínkách.

„Způsoby včelaření na Vysočině a v Polabí se pochopitelně naprosto liší. A co teprve za polárním kruhem! Hostem posledních slavností medu v Pardubicích byl včelař ze Švédska, který o tom velice zajímavě vyprávěl. Právě kvůli výměně zkušeností každý rok zveme někoho ze zahraničí. Sám často jezdím do Francie, Německa, Itálie a hlavně za přáteli včelaři do Slovinska, které je vlastně kolébkou včelařství. Všude se dozvídám něco nového, vyprávím, jak to chodí u nás. A díky tomu všemu mohu s čistým svědomím tvrdit, že české včelařství je na vysoké úrovni a nemá se za co stydět.“ Dnes je Evžen Báčor dlouholetým předsedou pardubického spolku včelařů a učitelem včelařství. Vloni v tomto oboru dokonce získal titul Fachman roku 2011. A právě tenhle „fachman“ bude v letošním Receptáři naším průvodcem včelařským rokem. ■

Jarka Václavíková
Foto: autorka a Shutterstock